

Vägledning till tillståndsansökan för hantering av explosiva varor

Se även MSB:s handbok [Förvaring av explosiva varor](#).

1. Sökande

Sökande kan vara en juridisk eller fysisk person. För hantering som sker inom ett företag ska företagets uppgifter fyllas i medan för en privatperson skrivs uppgifterna för personen in som sökande.

Om tidigare tillstånd finns fyll i diarienumret som finns på det gamla tillståndsbeviset.

2. Ansökan avser

Samtliga alternativ ska vanligen kryssas för vid försäljning av fyrverkerier.

Förvärv och innehav: Om du anskaffar eller äger explosiv vara, såsom fyrverkerier. Här finns två alternativ:

1. Du köper explosiva varor och lägger i förråd för framtida användning. Då behövs inget tillstånd för förvaring.
2. Du köper explosiva varor och lägger i förråd för framtida användning. Då behövs även tillstånd för förvaring.

Förvaring: Förvaring av egen eller annans explosiva vara, såsom fyrverkerier, i förråd.

Handel: Försäljning av explosiv vara, såsom fyrverkerier.

3. Hanterade varor

Fyll i vilken eller vilka riskgrupp/-er och samhanteringsgrupp/-er som varorna hamnar under.¹

Söker du tillstånd för förvaring ska den största mängden (nettovikten) som ska förvaras samtidigt av varje varuslag anges.

Det finns här möjlighet att bifoga en utförligare text om det behövs på separat papper. Kryssa då i att verksamhetsbeskrivning bifogas.

Riskgrupper

- 1.1 Ämnen och föremål med risk för massexplosion (en massexplosion är en explosion som påverkar så gott som hela lasten praktiskt taget samtidigt).
- 1.2 Ämnen och föremål med risk för splitter och kaststycken men inte massexplosion.

¹ Enligt MSB:s gällande föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S)

- 1.3 Ämnen eller föremål med risk för brand samt mindre risk för tryckvåg, splitter och kaststycken, men inte massexplosion
- a. vars förbränning ger upphov till avsevärd strålningsvärme eller
 - b. vilka brinner efter varandra och ger upphov till mindre verkan genom tryckvåg eller splitter och kaststycken.
- 1.4 Ämnen och föremål med endast obetydlig explosionsrisk i händelse av antändning eller initiering under transport. Verkningarna är i stort sett begränsade till begränsade till kollit och det kan inte förväntas splitter av betydande storlek eller utbredning. Brand utifrån får inte orsaka praktiskt taget samtidig explosion av så gott som hela kollits innehåll.
- 1.5 Mycket okänsliga ämnen med risk för massexplosion men med mycket liten sannolikhet för initiering eller övergång från brand till detonation under normala transportförhållanden. Ett minimikrav är att det de inte får explodera vid test med yttre brand.
- 1.6 Extremt okänsliga föremål utan risk för massexplosion. Föremålen innehåller endast extremt okänsliga detonerade ämnen och där sannolikheten för oavsiktlig antändning eller utbredning är försumbar.

Samhanteringsgrupper

- A. Tändämne.
- B. Föremål som innehåller tändämne och färre än två effektiva säkerhetsanordningar. Vissa föremål såsom sprängkapslar apterade sprängkapslar och tändhattar ingår, även om de inte innehåller något tändämne.
- C. Krut (förutom svartkrut) eller annat deflagrerande explosivämne eller föremål som innehåller sådant explosivämne.
- D. Sprängämne, svartkrut eller föremål som innehåller sprängämne (i samtliga fall utan tändsystem och utan drivladdning) eller föremål som innehåller tändämne och som har två eller flera effektiva säkerhetsanordningar.
- E. Föremål som innehåller sprängämne utan tändsystem, men utan drivladdning (annan än sådana som innehåller brandfarlig vätska/gel eller hypergola vätskor).
- F. Föremål som innehåller sprängämne med eget tändsystem med drivladdning (annan än sådana som innehåller brandfarlig vätska/gel eller hypergola vätskor).

- G. Pyroteknisk sats, föremål innehållande pyroteknisk sats eller föremål som innehåller både explosivvärme, lyssats, brandsats, tångassats eller röksats (förutom föremål som aktiveras av vatten eller innehåller vit fosfor, fosfider, pyrofort ämne, brandfarlig vätska/gel eller hypergola vätskor).
- H. Föremål som innehåller både explosivämne och vit fosfor.
- J. Föremål som innehåller både explosivämne och brandfarlig vätska/gel.
- K. Föremål som innehåller både explosivämne och giftigt kemiskt ämne,
- L. Explosivämne eller föremål som innehåller explosivämne med särskild risk (t.ex. beroende på aktivering vid kontakt med vatten eller på närvaro av hypergola vätskor, fosfider eller pyrofort ämne) som kräver separation av varje enskilt slag.
- N. Föremål som endast innehåller extremt okänsliga detonerade ämnen.
- S. Ämnen eller föremål så förpackade eller utformade att all verkan genom vådatändning, oavsiktlig initiering eller oavsiktlig funktion begränsas till kollit, såvida inte kollit skadats av brand. I så fall är dock all verkan av tryckvåg eller splitter och kaststycken så begränsad att brandbekämpning eller andra nödåtgärder i kollits omedelbara närhet inte väsentligt inskränks eller förhindras.

4. Verksamhetsbeskrivning

Beskriv verksamheten som ska bedrivas och hur hanteringen av de explosiva varorna ska hanteras.

Det finns här möjlighet att bifoga en utförligare text om det behövs på separat papper. Kryssa då i att verksamhetsbeskrivning bifogas.

5. Plats för hantering

Ange fastighetsbeteckning och adress till den fastighet där hanteringen ska ske.

6. Plats där varorna förvaras

Fylles i vid ansökan om tillstånd för förvaring.

Ange fastighetsbeteckning och adress till den fastighet där hanteringen ska ske. Om förvaring sker i någon annans förråd ska denna tillståndshavares uppgifter fyllas i.

Det finns här möjlighet att bifoga en utförligare text om det behövs på separat papper. Kryssa då i att uppgifterna bifogas.

7. Plats där handel ska bedrivas

Fylles i vid ansökan om tillstånd för handel.

Ange fastighetsbeteckning och adress till den fastighet där handel ska bedrivas ska ske.

Det finns här möjlighet att bifoga en utförligare text om det behövs på separat papper. Kryssa då i att uppgifterna bifogas.

8. Kortaste avståndet till skyddsobjekt

Fylles i vid behov. Se s. 22 i MSB:s handbok om förvaring av explosiva varor.

Karta över området med närliggande skyddsobjekt och avstånd till dessa ska markeras och bifogas med ansökan. Detta behövs dock inte vid exempel mindre förråd för fyrverkerier och pyrotekniska artiklar till försäljning).

9. Beskrivning av förvaringsplatsen²

Se s. 6 i MSB:s handbok om förvaring av explosiva varor.

Fylles i vid ansökan om tillstånd för förvaring. Det finns här möjlighet att bifoga en utförligare text om det behövs på separat papper. Kryssa då i att verksamhetsbeskrivning bifogas.

Kryssa för vilken typ av förvaringsplats som avses. Specificera vid behov. Beskriv även förvaringsplatsens läge samt välj det alternativ som beskriver förrådets konstruktion och stöldskydd. Förrådets konstruktion och stöldskydd utformas utifrån varornas begärlighetsgrad, se nedan. Komplettera uppgifterna vid behov i den fjärde rutan samt beskriv förrådets brandskydd (se s. 9 i MSB:s handbok om förvaring av explosiva varor).

ange om samförvaring mellan olika risk- och samhanteringsgrupper sker. Vid samförvaring ska en skiss över disponeringen av förrådet bifogas.

Begärlighetsgrad

A = Mycket stöldbegärliga

B = Stöldbegärliga

C = Mindre eller inga stöldbegärliga

Sprängämnen

B Halvfabrikat för sprängämnen

B Sprängämnen i bulk

A Detonerande stubin

A Övriga sprängämnen

Krut och pyrotekniska artiklar

C Stensträckare

B Pyrotekniska satser

B Krut

² Enligt MSB:s föreskrifter (MSBFS 2016:3) om hantering av explosiva varor

- C Drivladdningar för modellraketer
- C Fyrverkerier, tillståndsbefriade konsumentartiklar
Fyrverkerier med tillståndskrav (ej avsedda för allmänheten) i
 - B - riskgrupp 1.1 och 1.2
 - C - riskgrupp 1.3 och 1.4
- C Nödraketer
- B Knallskott, eldmarkeringar
- C Pyroteknisk säkerhetsutrustning för fordon (PU)
Övriga pyrotekniska artiklar i
 - B - riskgrupp 1.1 och 1.2
 - C - riskgrupp 1.3 och 1.4

Ammunition

- A Pansarbrytande ammunition
- B Övrig ammunition till handeldvapen
- A Tårgaspatroner
- B Rökammunition
- A Pansarskott
- A Övrig militär ammunition till annat än handeldvapen

Tändämnen och tändmedel

- A Alla slags tändämnen
- A Sprängkapslar
- B Tändhattar
- C Krutstubin
- B Tändrör, tändkolvar mm

10. Beskrivning av försäljningsplatsen

Fylles i vid ansökan om tillstånd för överföring.

Beskriv försäljningsplatsens utförande och placering inom fastigheten (inklusive stöld- och brandskydd). Bifoga även en situationsplan samt en planritning där försäljningsplatsen är uppmärkt.

Det finns här möjlighet att bifoga en utförligare text om det behövs på separat papper. Kryssa då i att uppgifterna bifogas.

11. Överföring av explosiva varor inom Sverige

Fylles i vid ansökan om tillstånd för handel.

Se MSB:s föreskrifter (MSBFS 2016:4) om tillstånd för överföring, import och export av explosiva varor.

12. Bilagor

Bilagor som alltid ska bifogas

- **Riskutredning**

Enligt Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor 7 § ska den som bedriver tillståndspliktig verksamhet se till att det finns en utredning om riskerna för olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom. Riskutredningens omfattning varierar och ska anpassas efter hanteringen och verksamhetens komplexitet.

Syftet med riskutredningen är bland annat att identifiera och begränsa riskerna inom verksamheten, undersöka hur verksamhetens risker påverkar omgivningen samt hur omgivningen kan påverka verksamheten.

För att få en överblick över den totala hanteringen av explosiva varor i tillståndspliktig verksamhet ska all hantering av explosiva och brandfarliga varor bedömas i verksamhetens utredning om risker.

Skyldigheten att bedöma riskerna för olyckor och skador är oberoende av om det finns allmänna råd, standarder, normer eller anvisningar som hanteringen utformas efter. Men genom att hänvisa till och tillämpa sådana kan utredningens genomförande och omfattning ofta förenklas.

Någon form av utredning om risker ska alltid göras, t.ex. genom ett intygande om att man avser följa en viss anvisning, och vilka delar av verksamheten som den omfattar.

- **Situationsplan**

En situationsplan är en karta som visar området såsom var byggnader är placerade med mera. På situationsplanen ska hanteringsplatser såsom förråd, försäljningsställen etc. markeras. Om flera förråd finns på området ska situationsplanen visa avståndet mellan dessa.

Det är viktigt att avstånd kan utläsas av kartan, exempelvis utifrån skalangivelse. En grundläggande situationsplan kan erhållas från Samhällsbyggnadsförvaltningen eller motsvarande i din kommun.

- **Ansökan om godkännande av föreståndare**

Enligt 9 § Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ska den som bedriver tillståndspliktig verksamhet utse en eller flera föreståndare för verksamheten.

En föreståndare har till uppgift att verka för att verksamheten bedrivs enligt de aktsamhetskrav och med iakttagande av de övriga skyldigheter som följer av lagen eller föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen.

Föreståndare för hantering av explosiva varor ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Dokument som visar föreståndarens kompetens och lämplighet ska bifogas.

Ansökan om godkännande av föreståndare för explosiv vara sker på separat blankett.

- **Beskrivning av föreståndarens ansvarsområde**

Enligt 9 § Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor har en föreståndare i uppgift att verka för att verksamheten bedrivs på ett säkert sätt. Dokumentation som beskriver föreståndarens ansvarsområde ska därför bifogas ansökan.

Bilagor som ska bifogas vid behov

- **Delegation från firmatecknare**

Det är viktigt att när en juridisk person (företag) ansöker om tillstånd för hantering av explosiv vara är att den som undertecknar ansökan har befogenhet att göra detta.

Om inte en firmatecknare undertecknar ansökan ska en delegation från sådan bifogas där det framgår att den person som undertecknat har befogenhet att söka tillstånd åt företaget.

- **Delegation till föreståndare**

I blanketten *Ansökan om godkännande av föreståndare för explosiva varor* kan tillståndshavare signera en delegation till föreståndare som ger föreståndaren de befogenheter som krävs för att kunna fullfölja sina uppgifter. Om annan delegation finns upprättad ska denna bifogas ansökan.

- **Certifiering/godkännande av förråd**

Vid tillstånd för förvaring ska certifiering, godkännande eller annat dokument som intygar att förrådet uppfyller säkerhetskraven bifogas.

- **Skiss över förvaring vid samförvaring**

Sker samförvaring av produkter i olika riskgrupper och samhanteringsgrupper ska en skiss bifogas som visar hur samförvaringen sker. Se även beskrivningen i avsnitt 9. *Beskrivning av förvaringsplatsen.*

- **Karta med närliggande skyddsobjekt**

Sker hantering i närheten av skyddsobjekt ska en karta där skyddsobjekten och avståndet till dessa är markerade bifogas. Se även beskrivningen i avsnitt 8. *Kortaste avståndet till skyddsobjekt.*

- **Förteckning över samtliga förråd**

Om förvaring sker i fler olika förråd ska en förteckning över samtliga förråd skickas med ansökan. Av förteckningen ska förvaringsmängden i respektive förråd framgå.

- **Planritningar**

Ritningar över byggnader som visar rumsindelning, dörrar, fönster, skorsten, trappor, mm. Varje våning visas separat. På planritningen ska hanteringsställen av explosiv vara markeras.

Av planritningen ska det framgå:

- byggnadens yttre utformning (fasadritning),
- byggnadens funktion och rummens funktioner,
- uppgifter om utrymningsvägar, brandcellsindelning och brandtekniska klass,
- ventilationens utformning, till- och frånluftsdonens placering, luftomsättning och tryckförhållanden,
- var hanteringen sker,
- eventuella skåp för förvaring av brandfarlig vara

En grundläggande planritning över byggnader bör kunna tillhandahållas av fastighetsägaren.

- **Klassningsplan för elinstallationer**

I de fall *Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2016:3) om hantering av explosiva varor* kräver explosionsklassade elinstallationer ska klassningsplanen bifogas ansökan.

13. Underskrift

Underskriften på ansökan ska ske av firmatecknare alternativt person med delegation från sådan. För mer information om delegation se punkten *Delegation från firmatecknare* under rubriken *Bilagor som vid behov ska bifogas*.